Вадим Жалюк
2020
ЖУРНАЛ
САМОІЗОЛЯЦІЇ

Ж

Жалюк В.

Ж Журнал самоізоляції –

ISBN

Книга зображує підвалини духовності і моралі українського народу, покликана збагатити суспільство національними та загальнолюдськими надбаннями в духовній сфері, передбачає глибокий та об'єктивний аналіз такого відрізку новітньої історії України, як карантин у 2020 році, видозміну сфер життя людей у протистоянні пандемії.

Актуальність і новизна теми книги Вадима Жалюка "2020. Журнал самоізоляції" чітко проглядається в контексті сучасних проблем українського державотворення та новітньої історії України, які постали перед викликом всесвітньої пандемії короновірусу. За таких умов підпадає під особливу загрозу людина, її здоров'я, стиль життя, що докорінно змінив карантин, оголюються всі відчуття, але незмінними залишаються духовні цінності.

ISBN

© В, Жалюк, 2020

ПЕРЕДМОВА

Вадим Жалюк з 2015 року очолює літературно-мистецьке обєднання "Шодуарівська альтанка" ("ША"), є організатором щорічного Всеукраїнського літературного фестивалю "Шодуарівська альтанка".

До проектів соціально значущої літератури, реалізованих Вадимом Жалюком належать "Трикутна луна" (повість поезією молодих житомирських авторів), "Синусоїда духу" (збірка поезій патріотичного спрямування).

Вадим Жалюк є автором книг "Дорослі @ діти", що здобула відзнаку "Кращий літературний дебют 2013", "Коридор "Ла а ла", "ДОЩ. Дорогою омріяний щоденник".

Тематика книг: діти, які опинились в складних життєвих обставинах; діти, які мають проблеми з законом і потребують допомоги дорослих; замальовки автора про подорожі останнього десятиріччя Україною.

Книга В. Жалюка "ДОЩ. Дорогою омріяний щоденник" вийшла у рамках проведення конкурсу соціально значущої літератури у 2019 році.

Актуальність і новизна теми книги Вадима Жалюка "2020. Журнал самоізоляції" чітко проглядається в контексті сучасних проблем українського державотворення та новітньої історії України, які постали перед викликом всесвітньої пандемії короно-вірусу. За таких умов підпадає під особливу загрозу людина, її здоровя, стиль життя — все це докорінно змінив карантин, — оголюються всі відчуття, але незмінними залишаються духовні цінності.

Книга зображує підвалини духовності і моралі українського народу, покликана збагатити суспільство національними та загальнолюдськими надбаннями в духовній сфері, передбачає глибокий та обєктивний аналіз такого відрізку новітньої історії України, як карантин 2020 року, видозміну сфер життя людей у протистоянні пандемії.

Книга складається з чотирьох розділів:

1."Журнал самоізоляції" — літературно опрацьований щоденник.

2. "Запорталля" — віршована проекція, яка підносить читача над пандемічним сьогоденням.

3."Покадрово" — розкадрована поезія.

4."Шпальти" — есе про процес літературотворення.

Запропонована книга сприятиме розвитку підростаючого покоління та вихованню у дітей любові до української культури тощо.

В. С. ХРОМОВА,
кандидат педагогічних наук, доцент

ЖУРНАЛ САМОІЗОЛЯЦІЇ

ДЕНЬ І.

Ми так само працюємо в режимі обмеження прийому відвідувачів. Сьогодні досить тепло і сонячно.

Вийшов на перекур.

Хтось викинув булку. Чи то просто так, в що я мало вірю, бо хлібом не варто розкидатись. Але батон покришений. Вуличний пес посмакував трохи та й побіг далі. Натомість на частування прилетіли голуби. Вони без поспіху клюють. Гулькочуть та клюють. Ніщо не в силі перервати цей процес. Аж от один за одним з невеликою паузою в юрбище голубів підлітають горобці. Цвіриньк. Вихопили шматочок булки і одразу на зліт. Бо ж голуби поважні і більші. Цвіриньк. Один. Цвіриньк. Другий. Цвіриньк. Та й годі. Один за одним.

Перекур закінчено.

Карантин саме розпочався...

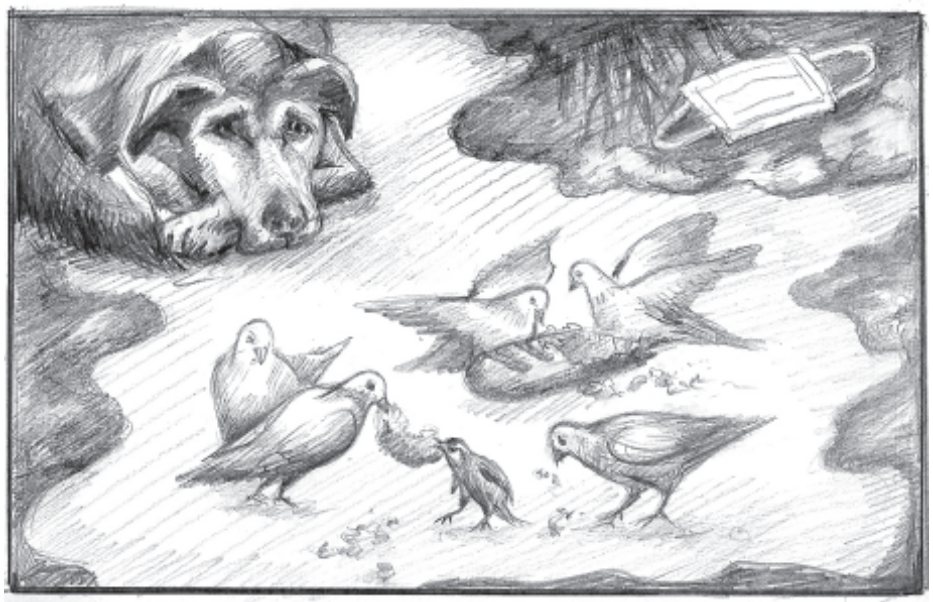

ДЕНЬ 2.

В місті вбивство...

Хуліганські мотиви, пущені напризволяще.

Я в темі. Слідчі дії. Речові докази, номерки, допити, стрижені нігті. Понеслась.

Дай закурить. А то розмови не буде. Як була — в бобці — з дому. Як же інакше, — тут таке — тітка обвинуваченого, її труханить, випускає цівку диму — немає у мене слів. Адні амоції.

"Нічого не вернуть. Ні подію, ні вбитого не вернуть"... Самоізоляція впливає на людей по-різному. В когось зносить навіть піддашшя.

Її дзвінок: "На вихідні на шашлики?"

Які на куб шашлики. Встигнути б у цілодобовий "АТБ" якогось хот-дога загризти.

Мотиватівність... Емотивність... Виснаженість наближає мене до нуля...

ДЕНЬ 3.

Виходиш за продуктами в супермаркет, як космонавт виходить на орбіту. Заходи безпеки, запобіжні заходи, засоби захисту. Обовязково маска. Таке враження, що після карантину розплодяться збоченці і інтим вже не відбуватиметься без маски. Ти презерватив взяв? А маску? Ну одягни, пестунчику.

Отже, супермаркет. Єдине місце, де ще можна побачити людей в надлишку. І які поважно ходять між стелажів, а не пересуваються перебіжками, як от на вулиці.

Заборонено відвідувати сквери, парк, то ж люди почали гуляти в супермаркетах...

Зубожіння обмежень виснажує..

ДЕНЬ 4.

Остаточний, безумовний масовий психоз: більше двох не збиратись, без масок не пересуватись, хоч хейд-мейд-маска, аби маска. Панове, пласко, направду, пласко.

Більше залякуючий фактор, коли всі-всі в лещатах паніки. Психоз щодо масової закупівлі гречки та туалетного паперу позаду, а що далі?

Контроль за кожним, хто висовується з власних ножен. Відсутність готівки, перерахунки лише в межах банківських платежів, і, як наслідок, — а звідки, у вас прибутки. І лампа в очі вам дитяча забавка. Повірте, ці хлопці добре засвоїли курс криміналістики. Особливо, в умовах масового підкорення і паніки.

Психоз — це "знос" мозку, яким передбачено два режиму: ретельне полоскання та делікатний віджим.

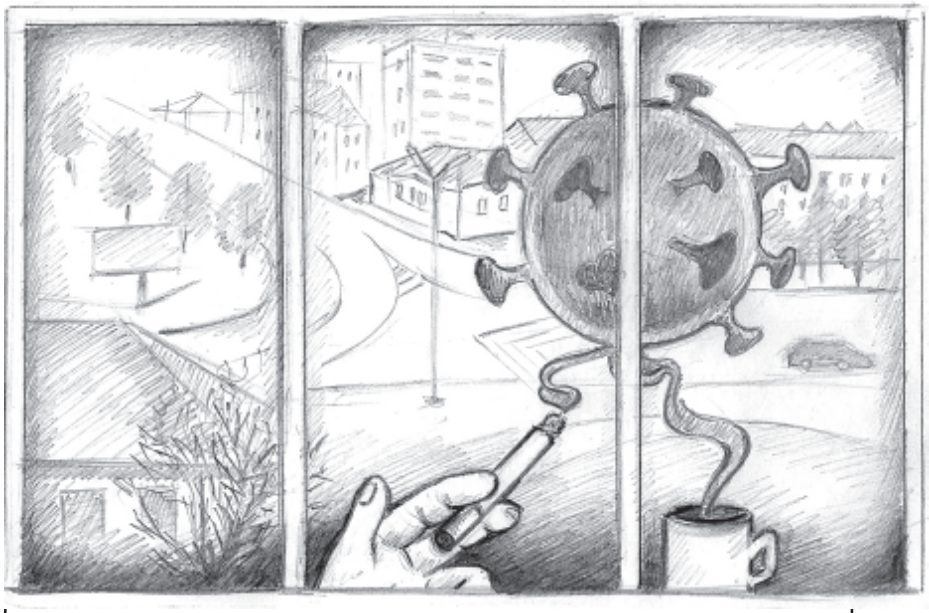

ДЕНЬ 5.

Колись це має статися... Чому б не зараз? Не намагайтеся переконати сліпців в тому, що вони незрячі, та й, коли вони прозріють з вашою допомогою, то навіть не згадають ваших зусиль, а зроблять це прозріння не так своїм досягненням, як власною чеснотою — ще одним ідолом для поклоніння і, водночас, тираном. Та саме тоді вас осяє світло фар опівночі, мов світанкова зоря нової ери, іншого життя після пандемії.

Немає нічого гіршого, аніж громадська думка, котра навмисно витісняється великодержавністю, підміняється громадським осудом, на кшталт, як воно, вижити в умовах самоізоляції?

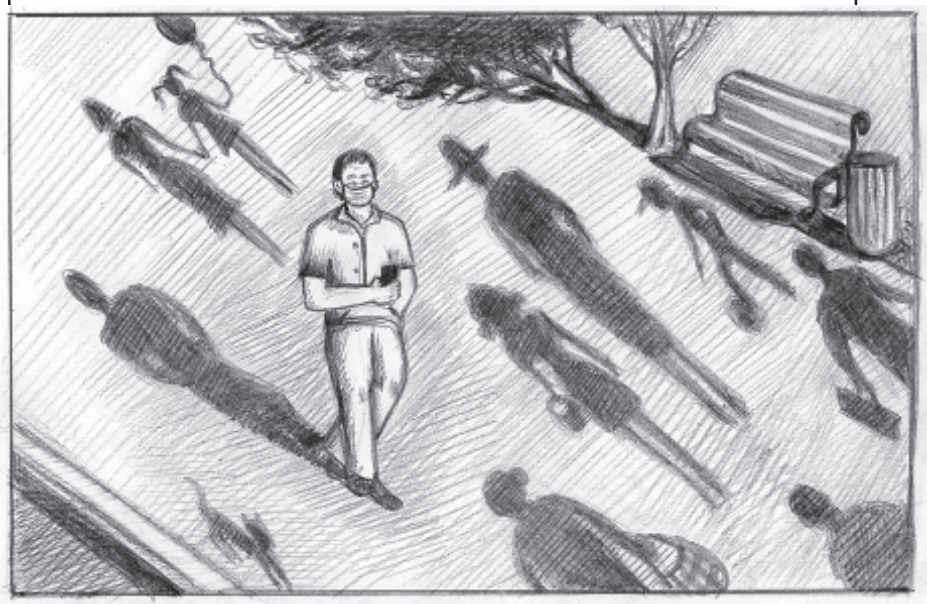

НАДРАНОК

Міжсезоння виснажилось і розродилось весною. Бо вже нестерпно було дивитись на людей, які сновигають, як тіні, гублячи всі свої емоції за мармуровою байдужістю, гублячи себе.

Аж ось — весна. Тобі тринадцять, ті неповторні тінейджерські тринадцять, коли ти вже не збираєш обкладинки з жувальних гумок, а цілком по-дорослому колекціонуєш пачки від цигарок, вицигаиеш у мами і бабусі гроші на фотопапір, купуєш його і на решту ідеш в кіно з друзяками. Звісно, сеанс вечірній, бо куди ж запхати ці вечори міжсезоння.

Але сьогодні все не так... Сьогодні ти відчув прихід весни. Відчув на повну.

Саме тоді, коли забрав в металевій поштовій скриньці при дорозі намоклого листа з рисками на звороті, там, де заклеюють конверти. Ризики ті — це заходи безпеки, бо листа маєш читати саме ти, а не поштарка, яка запарює чайок в обід, не мама, як би їй не кортіло, та нє, ти мамі розкажеш і так, бо як по-іншому в тринадцять, коли тебе переповнює весна і почуття закоханості, бо лист від неї — тієї дівчинки з чудернацькою зачіскою і відмінним від усіх стилем сприйняття цього світу і тебе в цьому світі, стилем, схожого на кола по воді від камінчика, що вона пожбурила, знехотя граючись.

Кола по воді. Кола твого дитинства.

ДЕНЬ 6.

Щодня в самоусвідомленні знаходжу лише відгуки самовідчуження та самозречення, та все ж не приречено дивлюсь у світ, що пише щомиті мій заповіт...

Світу, привіт!

Ну що ж... Пограймося в підсвідоме: нехай воно промовляє до очевидців — вочевидь першим буду я — рядками, самовираженням, спробою епітафії за життя...

ДЕНЬ 7.

Ти виходиш сам на сам з тихою морозяною вулицею. Що в кінці її — невже надбання всіх століть — церква, адже всі дороги ведуть до храму? Чи не забагато для невеличкого провінційного містечка, що загублено десь на невловимих стежинах тихого життя без пробудження, життя, яке щохвилі створює власний клон.

Все в світі хаотично впорядковано, взаємодоповнюється, примарне з непевними насічками. Мить вибухає одвічною пересічністю. Власне, і вона стає впоперек горла, але людина — єство за сутністю рухливе.

Тож, виходиш сам на сам.

ДЕНЬ 8.

Коли в людині руйнується соціальне, вона тяжіє до злиття з природою. Вона уподібнюється дитині, яку приваблює утаємниченість природи, її всеосяжність та непідвладна нікому, приваблююча сила, що магічно тягне до себе — і лячно стає водночас.

Діти за своєю суттю, ще не осоціальнені. Вони не зважають на природний, чи соціально-значущий добір у виборі друзів. Вони найбільш підвладні голосу серця, що штовхає дітвору до предковічних витоків, зумовлює їх діяльність, спрямовану на гармонійне злиття з довкіллям. Діти будують гніздівля на деревах, обносять навколишні садки — і все це зумовлено спробою повернутися до витоків, знайти остаточно втрачене співіснування, в якому людина і природа взаємодоповнюють один одного, та з часом одорослені діти знаходять лише соціально-економічне значення, і згадують про своє дитинне лише під час пікніка, швидко погасивши багаття.

Так і тліє ця наснага, яку дає природа, від покоління до покоління, бо людина поставилася до неї зверхньо, забувши про здатність невпокореної до самозбереження, власне цьому й присвятивши всі свої здобутки, й самоочищення, навіть якщо доведеться знищити один з своїх витворів.

Причина самоочищення природи — перенаселення. Вона вже почала позбавлятися невдячних. Позбавлення одних забезпечує здатність існування інших. Це закон Всесвіту, в якому все врівноважено. Зважено. Зусиллями нашими.

ДЕНЬ 9.

Парадокс в тому, що коли є надія — то вона не може викликати розчарування, вона завжди має під собою підрунтя змісту, завжди змістовна. Надія на беззмістовність життя — абсурдна, що в свою чергу не може викликати розчарування у цій псевдонадії.

Самогубці — це люди, які здебільшого діють не в силу розчарування та позбавляють себе життя через це, а виступають проти чогось, тим самим приносячи своє життя на жертовний вівтар цієї ідеї — "ідеї проти чогось..."

Хіба можуть викликати розчарування ті титанічні сили, які штовхають людину позбавити себе життя. Це більше не розчарування в голому своєму вигляді, а відчайдушність, як форма боротьби з беззмістовністю життя.

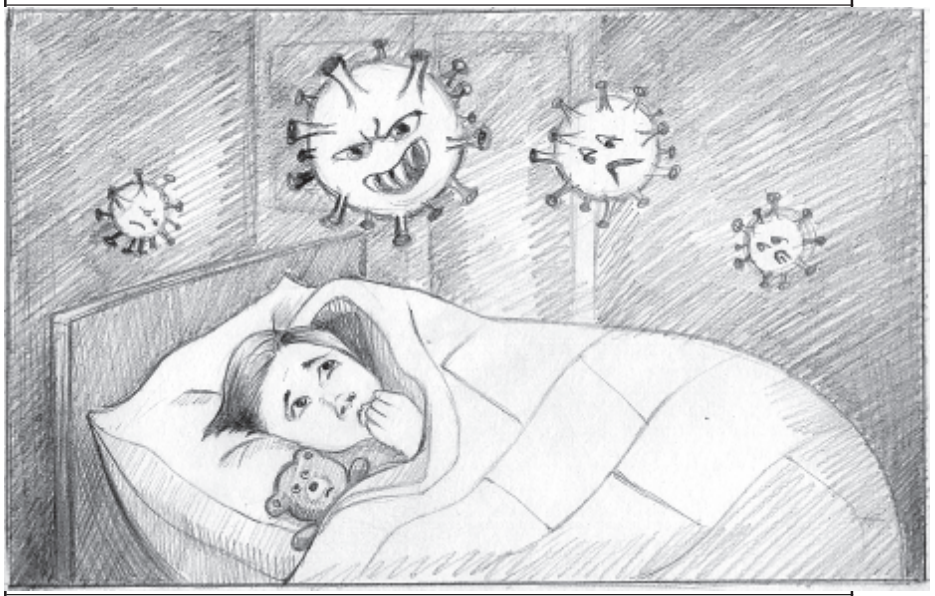

ДЕНЬ 10.

Я завжди мріяв про... десять хвилин тиші. Це, насправді, не хтива моя забаганка. Це — пересічна необхідність: дарувати спокій собі.

Оточуючі позбавляють один одного навіть цього. Охочі питають тебе "Як сам?". Та де ж сам? Звісно, людина не може бути одностайно на самоті.

Годинникова стрілка й та поспішає наввипередки всьому механізмові й таким же стрілкам, як сама.

10 хвилин. Таймер. Як сам?

ДЕНЬ 11.

Аналізую щодня себе за кількістю критичних мас, що відбулися протягом дня. Завжди натикаюсь на закапелки невикористаних можливостей, так званих, депо потенціалу. і мимохідь прагнеш виборсатись з них, та, наче, керовані одним і тим же ляльководом, ми потрапляємо у свої ж пастки: нездійснених сподівань, недокладених зусиль, нереалізованих можливостей. Вони накопичуються і перетворюються в вибух — це єдина мета перетворення — і, завдяки титанічному зусиллю, це перевтілення призводить нас до мети, що мов би виростає перед нами, а ми в свою чергу й не підозрюємо про це, незважаючи на все її борсання й плазування перед нами. Успіх самоосібно наближається до нас, якщо нам притаманна методична систематичність в діях.

ДЕНЬ 12.

До зустрічі з тобою
Часу на одну викурену цигарку.
Головне не забути ці числа,
Вони завжди позначають
Доленосні дати:
Днюхи, ювілеї,
Теперішні, майбутні, колишні.
Самокритика має бути дозована
З точністю до млл.
Випеш більше норми —
ефект з точністю навпаки.
Як перше кохання, власне,
До біса цей упакований фурацилін реальності.
Твій голос так навіює
Непересічну таємничість...
Ти полюбляєш так зелено
Загравати...
Від холоду твоїх квадратних кліпс
Стає спекотно навіть в січні...
Особливо в січні.
Будь-яке свято не може відбутись без тебе.
Всі вони приречені твоєю присутністю.
Ось ти...
Мить, щоб перевести подих...
І твоє заповітне вітання:
"Введіть Ваш PIN — код"

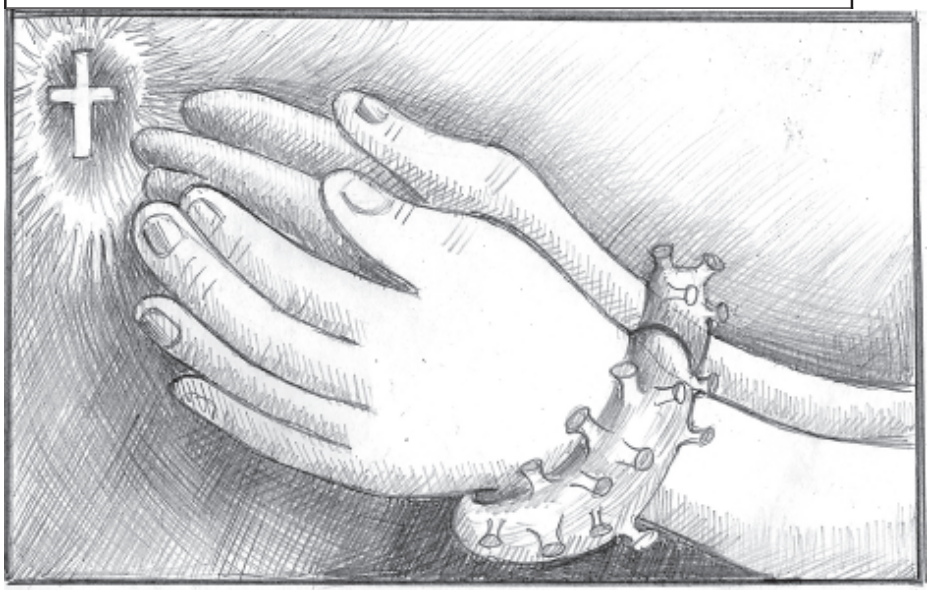

ДЕНЬ 13.

Мимохідь сягаєш думки, що все вже передбачено заранння і задовго до тебе в своїй перманентності, що предтеча саме тому й зачаровує, що вона передбачена, що все чудодійне у своєму початку. Залишаєшся самим собою, а, часом, цього так не достатньо. І все здається марним і таким швидкоплинним, як дощ у твоїй зраненій душі. Дощ повеліває й за вікном. І ти, дощовий, так прагнеш клаптика сонця, промінчиком на мокрому асфальті. Хочеться весни, а не суцільного памороку в людських очах.

І здавалось би — ось, та єство найближчих закула в свої тенета хуртовина.

Співаю веснянок...

Весно, прийди.

ДЕНЬ 14.

Вечір. Досить тепло, як на квітень.

На мансарді ще затишніше від того, що ми ж бо разом, ми пишемо і кожен творчо у собі. Занурені. Зосереджені. Лишень шкряботіння ручок розчиняється в тиші. Інколи — звук клавіш, проте це — для втаємничених.

Є ручка. Є блокнот. А це, я вам скажу — можливість створити цілий світ, світ поза межами реалу — що там в нім: усе, від чого ти так довго потерпав, власне, боячись звільнити свого внутрішнього хробачка-цензора.

Але сьогодні цей світ належить їм. Ручка й блокнот. Він і вона. Той, що веде, й та, що піддана. Грацiйно. Втаємничено. Змінюються. Змінюють тебе. Світ навколо, невже, — незмінний. Паралель докорінна.

ВЕЛИКДЕНЬ.

Великдень онлайн — ще той блокбастер. Не те, щоб не вистачало сюжету Тарантіно. Достатньо просто подивитись у вікно: пустка і зловісна тиша, і тільки дзвони на дзвіницях храмів. Ранкове-передсвітанкове видовище. Лячно, хоч і не дощить.

Надвечір потягнуться зомбаки. Вони сьогодні локалізовані. Місце скупчення — продуктові магазини з ліцензією: свято ніхто не скасовував, як саму традицію за будь-якої незрозумілої ситуації надмірно вживати спиртне. Ці робята позбавлені альтернативи у своїй абсурдності...

Не тому, що Великдень, а тому що онлайн.

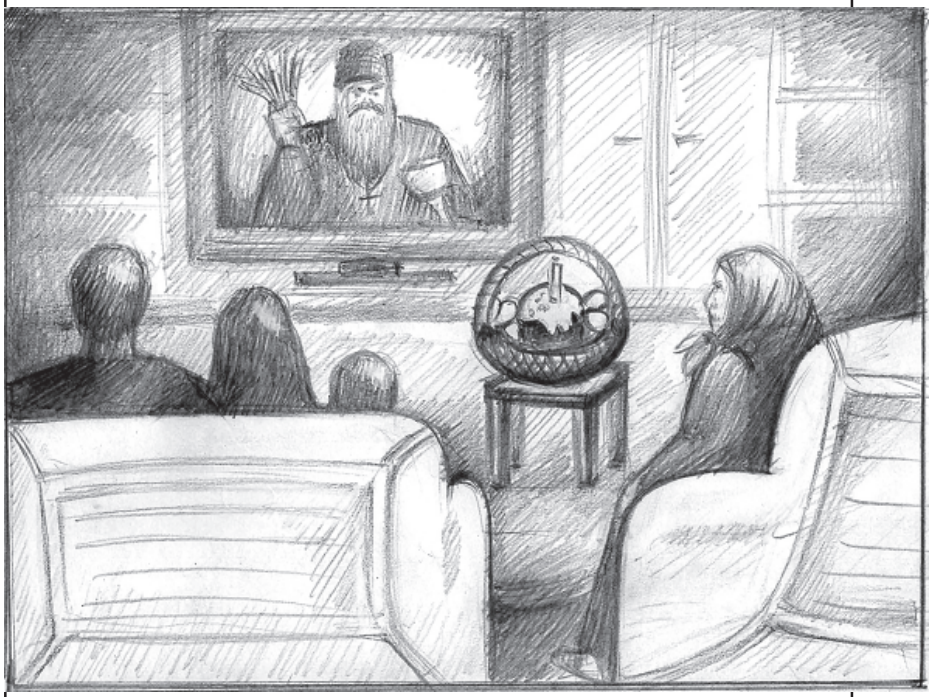

АВЕ, ЖИТТЯ..

У театру багато обличь, найголовніше з них — це життя. Я ж його — програю. Наприкінці воно виграє лише мене. Аве , життя?!

Проймися мною — і ти опануєш мене, але все одно я не дам тобі наді мною панувати: бо ж наші відчуття скаженіють вже від доторку пальців; а я все шукаю Всесвіт в твоїх обіймах, ймовірно, знайду в них розпачливість світу на дотик відчутну, миттєво зворушну, зі мною примарно співзвучну ... і хочеться хоч щось малювати, проте розумієш відразу статичності мить в уламках екстазу... Сутність динаміки можна збагнути, її лише ніяк не закути в рамки полотнища.

Щодня в самоусвідомленні знаходжу лише відгуки самовідчуження та самозречення, та все ж не приречено дивлюсь у світ, що пише щомиті мій заповіт...

Світу, привіт!

Заздалегідь хочу попросити вибачення у часу, що я саме такий, а не інший — скуйовджений, грішний, миттєво-невтішний.

Власне, це не сповідь, а спроба узагальнення моїх думок, що виникнуть... викують, власне, мене. Отже, театр думок, гетера морок запрошують вас у долю ... ляльок, а далі — за крок ніщо й почуття, а, власне,— життя.

Аве, життя ...

ДУЕЛЬ

В будь-якому художньому творі є ліричний герой, в залежності від того, як позиціонує себе автор. І у будь-якого твору є читач. Це провокує творчий дуалізм, естетичну дуель між автором і читачем.

До барєру. Сходьтесь...

18.06.2021 В передчутті Канева.

Читаючи книгу Євгенія Півня "Всегда хотел чтобы в конце огорода росло огромное дерево", наче занурюєшся в мантру. Відкриваються чакри естетично-незвіданого, хоча ось воно, поруч; непідвладне тобі, читачу, вже нахлинює своєю прохолодою, яку дає в спекотний полудень тінь розлогого горіха, що вростає в тебе своїм корінням, залишає осяжність всього сущного, не стільки крізь листя його, скільки між ним; і цього достатньо, щоб бути так само осяжним, причетним до дивного світу поезії.

03.07.2021

ЗАПОРТАЛЛЯ

ЛИСТ

може написати
тобі листа
і в конверт покласти
най іде
та спочатку гірка самота
все на цьому
аркуші зітре
маркою лишиться
тільки спогад
наше розставання
поміж строк
і мої троянди
наче докір
що ми одинокі
а цей світ
всміхався нам обом
так і лишаться
до запитання
часом помережені
слова позабуті
тріснуті
зізнання
невловима

ПАМОРОЗЬ

Паморозь.
Лишусь
Над ранок
На згадку.
Досі схололо
Цнотливе
Твоє простирадло.
Ти просто
Пішла,
Лишила ключі.
Робота нон-стоп,
Хіба від душі?
Озвучене
Над ранок -
Поспи.
Ти — милий,
Безпечний.
Мушу іти.

СНІГ ТА КРИГА

Ти приходиш нечутно,
Мов дощ накрапа.
Примружуєш очі:
А вікнам — зима.
Вона розкаже тобі
Як сніг кригу кохав.
В божеволії днів
Він холод втрачав.
Нечутно
Прийде новий день.
Захопить тебе.
Він розкаже тобі
Як сніг кригу кохав.
У безодні зірок
Себе гартував.

КВАТИРКИ ДУШІ

Кохання лиш тоді самодостатнє,
Коли воно знесилює обох.
Інакше воно розуму підвладне,
Що завжди його зводить на порох.
Ми з пороху повстали й повернемся
Не в бризки хвиль — в небачений приплив,
В той, від якого берег зостається
Лише на мить зволоженим, мяким.
В минуле нам немає вороття:
Немає спогадів у немовляти.
Я буду інші цілувать вуста,
Чуже імя в ніч промовляти.
Взимку замикну дверцята.
Та й холодна вона лиш тому,
Що ніхто не хоче в дім пускати
Білосніжну королеву злу.
Відкриваємо лише кватирки
І впускаємо холод до осель.
Ось і ти усі мої помилки
Заточила у свою пастель.
Я стою холодний і промерзлий,
Прихилившись до нічних стовпів.
І вважаються похмурі і кремезні
Біси — мої браття во хресті.
Вони йдуть, відправивши вже тризну
По душі моїй без суперечок і вагань.
Спалюють задимлену білизну.
Попіл — в урну "До запитань".
Нам лишилася одна розвага —
Відкривать кватирки грішних душ,
Попелом вгамовувати спрагу
І вслухатись до шуміння мушль.
Лише там бувають справжні шторми
А не виплески із келиха вина.

Залишаєм все життя на потім
Якось не помітивши і дна.
Треба, змірявши провалля, відпочити.
Ну а потім — дертися чимдуж.
Та одного менту помічаєш,
Що зачинені кватирки душ.

ДОРОГОВКАЗИ

В моє місто увійшла зима.
Вітер й сніг показують дорогу.
Я вже знаю, що вона прийшла.
Та навіщо в душу лізе холод?!
Я втомився бігать за вогнем,
Намагаючись зігрітися душою.
Ти спитаєш,
Що в мені живе,
Що не вкрилось поки мішурою.
Уникаючи забутих зайвих слів,
Я скажу, долаючи знемогу:
"Я живу, коли лиш вітер й сніг
У пітьмі показують дорогу..."

ФІЛІЖАНКА

На дінці кава запеклася.
Моя найближча колежанка
Поки в обіймах зосталася.
Застигла краплиною любов
В устах, що повнії одчаю.
Свій порятунок вкотре
Одній тобі я доручаю.
Радій: ти вводиш мене
В пекла кола.
По філіжанкових уламках,
Що порозкидані довкола
Тіла знесилюються в танках.
На ранок старий підмітайло
Два тіла — дві жертовні чаші
На смітник винесе
Довчасно.

ДОЩОВИЙ БЛЮЗ

Дощ танцює блюз.
На твоїх руках.
Ще раз подивлюсь
На мінливість хмар.
Ритми дощові -
А яка ж тональність.
Ми іще живі -
Часові
Підкорена
Вблаганність.
Баре — перехід — і знову баре
Спадає додолу
Радість перемог
Під уламками долі.
Люде,
Годі.
Скиньте життя грузне.
Озирніться,
Дихайте на повну.
Найтемніше перед світанком
Ранкове поміжблюззя.

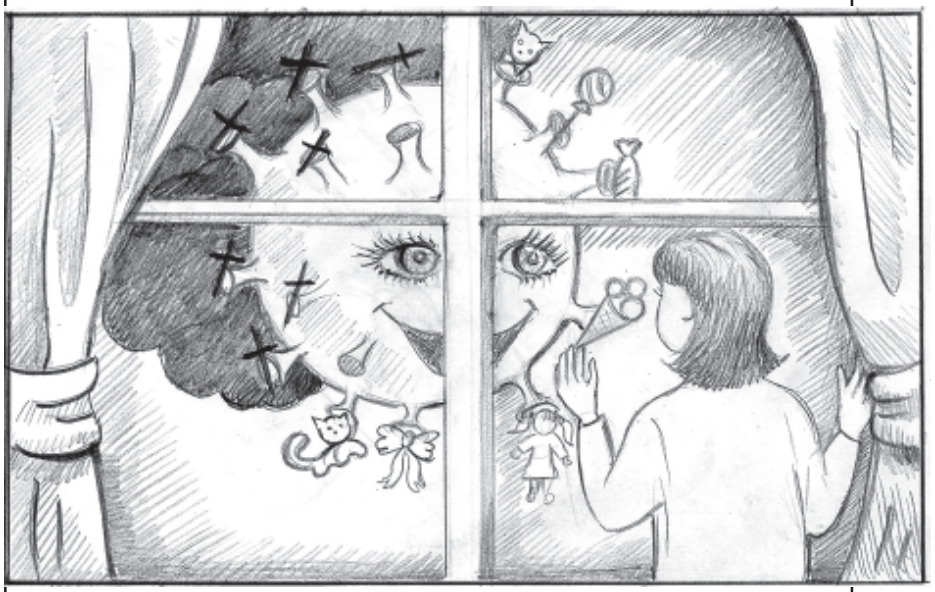

РЕЧІ, В ЯКИХ ВПЕВНЕНИЙ

Я.
Я в дзеркалі.
Я у фокусі обєктиву
На шкалі мого прицілу.

ПРОЩЕННЯ

Що ти в двадцять чотири
Знаєш про прощення?
Близько опівночі
Драйву охочі ми.
Я не вчитель музики
І не пророк поки ще.
Та по весні
Пагонами трави
Тротуари трощяться.

ВІДТАК..

Відтак полощить вечір погляд.
Напівпорожнім
Пост Фейсбук,
Коли у темряві
Безсоння.
І побитий термітом танцпол,
І опівночі караоке -
Картавить
Картою
Крапленою
Спогад
На гриві
Прибою.
Птахи мають щастя пташине.
Люди марять в любов.
Їдному — причастя
На плащаниці.
Одна миля
Від короку до курка.
Ось вона.
Вона є.
Але даність
Давно не твоя.

СЛУЖБА У СПРАВАХ ДІТЕЙ

Спокій дитячий — це найдорожче.
Турбота про це — наші ночі і дні.
Зворушиться серце і б'ється і просить:
"Ти радість дітям неси".

ПРИСПІВ:
Усі ми родом з дитинства:
Дорослі і діти малі.
Ми служба і ми запевняєм:
"Країна дитинства — це ми".

II
Буває таке: ти єдиний,
Хто може дитині життя вберегти.
І сон твій і втома відходить.
Дзвінок. І ти мусиш іти.

ПРИСПІВ

III
Нас друзі давно малолєтками кличуть.
Цей оклик з роками міцніше стає.
Бо служба змогла дитячії мрії
Вгадати, принести в життє.

ПОЖОВКЛЕ ЛИСТЯ

Пожовкле листя
Пережива судоми.
Гілля бубнявіє дощем.
У пору цю
Відходить втома,
Бо душу
Спопиляє
Напівзамерзлий
Щем.

ГНІТИК

Звісно,
        панночки
                вигином
                хлопців
        рвуть
                на друзьки,
        квилячи чайками,
в напівтон
        зорепадами.
Сталось так,
        що в зірок
                гнітик згорів,
        як з тобою
побачились.

КОЛИШНЄ

А у садах
Все майорить.
Поспіли вишні.
Потрібна ти
Як сніг торішній.

ВИКЛИК

Я кидаю
Пальчатку
Суспільству
На ваги
Недомовок,
Терези
Каяття.
І доскіпливо
Серце
Зуби
Зціпило.
У лещатах
Подій
Людська
Метушня.
Та запізно
Приходить
Прозріння,
Що як темна,
Так і світла
Моя сторона.
А хочеться
Посередині
І не мовчати,
Але й не кричать.
Ляж, спочинь
І відступлять
Передсмеркові
Жахіття.
Читається
Поміж твоїх очей.
Урвище власне
Матиме кожен.
Саме тому кожен з нас
Прометей.

КАРАНТИННЕ

Стугонять рельси
І гравій спорошився
За цей карантин.

Чутно луну
Потягів колишніх
Та, напевно, швидше
Пішки
Під гору.

Фести попеліють
В памяті
Поета
Воланди майструють
Пристанційні гетто.

Тільки сну промінчик
Нас знічевя стише
Хтось передсмерковий
Це за нас допише...

"*Літери руденькі...*"
Оксана Галаєва,
м. Черкаси

літери грудневі
голос запада
квилить зпересердя
златана
запасками
душа

16.05.2020

КОЛИ НАМ ТРИНАДЦЯТЬ

Коли нам тринадцять,
Чекаєм листи.
Коли тридцять три,
Шепочем: "Прийди".
Коли девяносто,
Фіранки в вікні
Шепочуть заклляття:
"Ранок, де ти?".

ЦИГАНКА З ВІЧНІСТЮ

Закружи мене в танці жваво
І, знемігшись, впади на мене.
Хай тобі лише ранок право
Зазирнути у вічі дає.
Закружи, щоб спочили повіки,
Бо втомились зіниці вщент рятувать
І похміллям світанку жити,
Коли спрагу долає рань.
Закружи і не бійся нічого:
Той, хто втримався — вже програє.
Затамуй хоч на мент свій подих.
Ти ще встигнеш збагнути земне.
І кружаться, кришяться мрії,
Залишаючи попіл думок,
Люльку вічності ми розкурили,
Так, в циганку, аби тільки на двох.

2021

Змінюються декорації.
Світ — той лишається.
Наша передчасність
Просочується навздогін.
Двадцять-двадцять позаду.
Він був — і по тому.
Прийдешній 21-ший.
Ми відкриті тобі...

СОНАТА КРАПЛИН

Небо
Цілує
Землю
Дощем.
В ніжності цій
Бачу тебе.
І парасолю
Варто зложить,
Хоч би за комір,
Аби хлюпотів.
І нагадав,
Що десь
Є і ти.
Небо і дощ -
Соната
Краплин.

07.07.2020

P.S.

Ти пишеш: "Нема особистого..."
А я у коментах сумую.
Серпневе море
Згадками
Наш зорепад швартує.
Що значить
Нічого не хочу?
Не розумію
Запізно
Замало...
Як можна
Ставить крапку,
Коли P.S.
Мовчанку
Гортає.

АВАТАРКА

Попереду
Місяць морозів,
Засніжених
Аватарок.
А там і весна
Деклофінаком
По мязам...

Знову
Захлюпотить,
Промінчиками
Розіллється
За зиму
Застигле
Серце.

От тільки голки -
Ті лишаться в ньому.
Й зневіра
У людях
Альтернативою
Втоми.

23.01.2021

БЛАЖЕННА

Який період
Напіврозпаду
Слова,
Що зронено
В кінці промови
Ніщівної?
І депортацію
Татар
І зруйнування
Січі -
Ну як, "блаженная",
Тобі простити?
Чи не пора
Тебе
В "столипінський вагон"
Загнати,
І не давати
Їсти-пити-спати?
Бо ж ти
Скричишся,
Як підеш
У ті світи...

23.05.2021
День Героїв України

БІТ-ОНО-ЗМІШУВАЧ

Напис на маршрутках в період карантину 2021 в червоній зоні "Спецпідвіз".

ЦЕМЕНТОВОЗ.
Водій бетонозмішувача
Перемелює,
Міксує все,
Змішує.
Він — в категорії "С".

Певно, він був
Піонером,
Гімна
Співав,
Любив
Вязати
Галстук
Понад усе...

А зараз
Кардан
І баранка.
Та й бетон
Грубіє
До ранку.
І життя,
Як ото пісок.

Якщо по зустрічній -
За нєфіг -
Хвилин пяток...
18.03.2021

БЛАЖЕННА

Який період
Напіврозпаду
Слова,
Що зронено
В кінці промови
Ніщівної?
І депортацію
Татар
І зруйнування
Січі -
Ну як, "блаженная",
Тобі простити?
Чи не пора
Тебе
В "столипінський вагон"
Загнати,
І не давати
Їсти-пити-спати?
Бо ж ти
Скричишся,
Як підеш
У ті світи...

23.05.2021
День Героїв України

ВЕЖА

Чартерним
Пятнадцять -А
До вежі Ейфеля
Надвечір.

Гідропарк
Ніяково
Скида
Літню втому
Із завісів
Спеки.

ВИБОРИ

Виходиш.
Балкон.
Чуєш:
Їде перша маршрутка.
Сьогодні
День виборів.
Вулик ще той.
Гірко,
Що майже тридцятка
Нівельована
Проститутками...

25.10.2020

ДУМКИ

Так буває:
Ніби, не твої думки.
І женеш їх,
І, напрочуд, важко.

Як ото
Розходжувати
Знову
Старі туфлі
Після перетяжки.

Наче б то,
І що тут?
Най, говорять...
Доти жалю,
Поки воском
Квилиться свіча.

Паламар пісні
Свої заводить.
В кожного своє свічадо...
Доля-дичка
В кожного своя...

ЗАМИЛУВАННЯ ОРЛАМИ

"*Милование орлами*"
Вадим Волков

Замилування
Орлами
У гонитві
За вітром
В передмісті
Маямі.

Оголена спека
Лищиться
Лисо.

Та й ми полуденні
В сподіванні
На диво.

КАНІВ

І спадають до ніг
Схили Дніпра.
Позаду дорога,
Авжеж, не одна.

І де б ти не був
Вертаєш сюди:
Могила Тараса,
Кручі круті.

І сонця ласкава
Блакить
Про Канів
Тобі шепотить.

А Канів нам казку
Надвечір розкаже,
Про себе усе розповість —
Дитинно до нього горнись.

19.06.2021 Канів

НИНІ

Нині. Скрині. Двісті. Місці.

Бурхливо-поблажливо
Спадає вечірнє нині.
Неборака просить по сто.
Бог наготовив двісті...
І рипом і зойком
Незмащені скрині.
Зачакловано кола на місці.

Літературні ігри ввечері за вартою
у центрі туризму в Каневі.
19.06.2021.

КОРИДА З ПРИМАРАМИ

Корида з примарами.
Знехотя матадори
Усміхаються сонцю,
Виходять на поле —
Перші проміння весни.

Начебто й раді:
Зима не дочавила.
Що його того дива:
Знову побачить траву.

Серйозність цих хлопців
Зашкальна ще і тому,
Що кожен із них
Крізь зиму проніс
Коханій звабливій
Квітку оту польову.

16.05.2021

МОВА І ВІРА ОДНА

Мова і віра одна -
Одвічне стремління людини.
А двоголове курча
Від сказу свого ж
І загине...

НІЧ НАПЕРЕДОДНІ РІЗДВА

Ніч напередодні Різдва.
Світло гірлянд
Над Дніпром
Гойда
Зимову казку
І в ній
В обіймах
Моїх спочинь.
На завтра
Дощ удень,
Сьогодні -
Туманні мости.
Невже,
Похапцем
"...днесь..."
Лаврські
Застигнуть
Хрести?
Та радісно
Загуркочить
"Добрий вечір тобі..."
Зіркою мерехтить
Колядка
В родиннім колі.

ПРИСВЯТА РОСІІ

Відьма та й годі.
Оббиваєш пороги.
Що зачаїлось
В зіницях твоїх?
Туга степами?
Згадай про Степана.
Для нього той Мюнхен
Лишився чужим.

Нехитру мелодію
Човгають вагони.
Знову етапом
Гумконвой
На Донбас...
Коли ж ти розчахнешся,
Двоголова?
"По вашим діянням
Буде і вам"...

08.11.2020

РИТУАЛ

На стіні — плакат на 20.... рік.
Фото — крематорій.
Напис: "Ми — твоє довкілля".
Рятувально-ритуальна машина...

Ритуал
Постійно змінюється,
І лишає
Надщербленими-
Пережитими
Нас у долі чиїсь.
А світанок -
Ген — причаївсь,
І спалахує
Сонцем
Щодня...
Хто ми?
Наскільки
Тягуча
Ця метушня,
І вгризається
В кожного смертного
Вістря Причетного...
Чом така
Класично-огрядна
Без маячків
Ота ритуальна?

РУХАНКА

То є руханка.
Це — непідвладне,
Як стрибати
Й стояти обабіч.
І на небо
Дивитись
Завбачливо.
Бачити
Сни
Помаранчеві.

І, спромігшись
Бути з тобою, -
Розродитись тобою
І впасти.
Так натхнення
Плекають обоє:
Назирці
У мільйонів,
Точечно,
Передчасно...

РЯДКИ-СОКОВИЦІ

Рядками-павутинками
Зявляються
Слова-соковиці.
Так дивно,
Наче моя душа
Бере олівець
І пише,
Торкається
Обважнілих тем,
Закреслює зайве.
Я — її асистент,
Маю критику
Все показати,
Донести
Зшитий
Після розтину
Щем.
А думки -
Не мої...
Це — штрих-коди
Душі,
Що оскалити
Варто.

СТУГОНЯТЬ РЕЛЬСИ

Стугонять рельси
І гравій спорошився
За цей карантин.

Чутно луну
Потягів колишніх
Та, напевно, швидше
Пішки
Під гору.

Фести попеліють
В памяті
Поета
Воланди майструють
Пристанційні гетто.

Тільки сну промінчик
Нас знечівя стише
Хтось передсмерковий
Це за нас допише...

ШКОЛА

Шарудить за піччю цвіркун,
Коляда стоїть на порозі,
Одяга новорічне вбрання
Людство
Апостилем свободи.

11.01.2021

ШАЛИК

І не Венеція,
І не Roma,
А у Києві
Кавярня "Aroma".
І не "Совєтская"
У Миколаєві,
А "Арсенальна".
І ти в білім
Шалику.
Це, власне,
Проєкція
Без перфорації.
Позаду роки,
Навздогін
Профанація.
Все, що обєднує -
Листя багряне...
Твоє проти ночі:
"Як завше, без цукру?"
На світанку
Згадалось...

ПОКАДРОВО

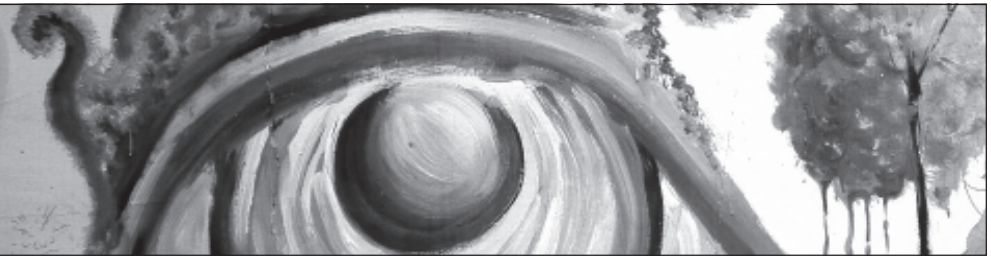

ТЕКСТ	ВІДЕОРЯД
Гостинець За північ Недбало Розгортає твій голос Для другої Флейти Вибритий В дим Десь в найкращих Традиціях Хоку По кавярнях Догнавши Листя і осінь Залишає Франківськ Чойові І альтанками Зойк І мансардами Гомін А постскриптум Плацкартні Квитки...	Основу відеоряду складає поліекран. Подаруночек передається у руки. На годиннику стрілка показує 12:01. Дівчина розгортає подарунок. Чоловік щось каже. Рука достає флейту та переносить в іншу частину екрану. Чоловік починає грати на флейті. Дим підіймається догори. Здіймається у гору птах. Засипається кава у кавомолку. Кава запарюється. Листя падає з дерев. Чоловік махає на прощання рукою. Вокзал. Колії. Ковток кави. Чайові. Наречені в альтанці. Дзвенить гончарний дзвіночок. Світло пробивається у вікно. Люди ходять переном. Квиток у руці. Відходить потяг. Поліекран зникає.

ТЕКСТ	ВІДЕОРЯД
Нагадування Паркет захлинається незнайомими кроками Щось потріскує в коридорі Горло — пересохла білизна Отже, ранок Я сприймаю поезію і муз очима. Особливо зранку — тоді почуття вдячності Особливо загострене Не можу знайти щось, що пише. Знехотя роблю нотатку на телефоні День вгризається проблемами в мозок Не суши — він і так сполоханий Вибриками, що нагадують Чиюсь присутність в цьому світі... Це добре — що беззвучний — Залишає місце роздумам Одночасно робить декілька справ — Це талант, вироблений обмалем часу, Яким граюсь у піжмурки Ввечері. Ось, пише — стара клава. Нічого. Протерти. Підєднати. Увімкнути. Головняк: не забути Замкнути кладочку - Ймовірність знайти щось невчасно Посміхається твоєю світлиною.	Кроки на коридорі. Світанок. Герой відкриває очі. Шукає ручку. Робить нотатку в телефоні. Розмова по телефону. Ковток води. Кільця на воді. Відзеркалення у воді. Тихий крик. Швидко записує. Говорить по телефону. Робить чай. Дивиться на настінний годинник. Телефон. Пише. Видно, як набирає на клавіатурі. Заїдає. Вкл/Викл. Підіймається. Проходить вперед. Зачиняє двері. Вертається. Різко прокидається. Дзвенить нагадування.

ТЕКСТ	ВІДЕОРЯД
Паперова фабрика Глянець. Паперова. Аферова фабрика. Я в маршрутці з тобою зрідинився. Щойно марив, зараз підвівся Дійсність затхлими калькаами Я скалічений та не змінився Надрукуйте на цьому папері Не портрети вождів Не розмиті пастелі А довершеність фарб. Лежимо на паркеті Я наслухався дійсності Годі. Розбавляємо кригою нудоту Скалка тремтить Ми розчинені вмить. Я малюю власну реальність Непідвладну вашим законам	Гортається стос паперів. Камера відводиться наперед. Бачимо машини, що їдуть по дорозі. Камера відводиться назад. Бачимо людину з паперами. Він тримає за руку дівчинку і підкидає папери вгору. Вони розлітаються і падають додолу на землю. Крупний план на один аркуш. На ньому надруковано портрет. Перехід. Принтер друкує такі ж портрети. Пришвидшена зйомка. Зупинка. Портрети лежать на столі. На них розливається фарба. Портрети одних людей змінюють зображення на відбитки інших людей. Він та Вона лежать на паркеті. Шумить фм-радіо і чутно шипіння телевізора.

ТЕКСТ	ВІДЕОРЯД
Невже біле — повна безбарвність? То наповніть вщент чорнотою Тільки мене залиште Незайманим, чистим У двобої із вітром. Я — зірване листя.	Фарба розчиняється у воді. Білий холст і мазки по ньому. Білі потьоки по паперу. Пришвидшена зйомка. Мазок за мазком. Чорним гуашем. За вікном злива. Крупний план. Картина чорним гуашем. На ній намальовано дерево з одним-єдиним листочком.

ТЕКСТ	ВІДЕОРЯД
Понад краєм Що ви хочете чути від мене? Миготіння примарне думок? Може, прагнете вчутися в злети? Отже, впали ви стрімголов Опануйте себе перш ніж радить, Що підвладен рефлексії поступ Проституцію істин, і вкотре Ваші порухи стали марні, А за ними — й невтішність амбіцій Лиш життя гортатиме далі Вседовершеності пересіченість.	Поет і людина в костюмі в студії. Спілкуються. Людина в костюмі поправляє краватку. Летить таця з паперами. Креслять щось на аркуші. Мнуть папір. Поет бє по столу. Відкриває двері. Віддає папери. Уходить. Довгий напівтемний коридор. Сновигають люди в костюмах. Ходять не по центру а понад краєм.

ШПАЛЬТИ

"Оксія" розворушила носорога: роздуми по той бік ночі без сну

12 грудня 2015 року народно-аматорське літературно-мистецьке обєднання "Оксія" з Житомира широко представила власний проект соціальної поезії "Трикутна луна" в м. Вінниця. Саме за сприяння Ірини Зелененької, Андрія Стебелєва, Вадима Василенка, Леоніда Борозенцев, Юлії Броварної вінничанам була надана можливість з творчістю представників північного авангарду.

Вражає, про що гомонять
у трамваї,
Мовляв, у ларьку вінницького
універмагу,
Де готують хот дог та заварюють каву,
Краща поезія, ніж зачитано
на фестивалі
"Малахітовий носорог",
Панове, ліпша, направду.
Комусь — добрий стимул,
Знавцеві — art-шок.

Рядки цього невеличкого екскурсу варто сприймати як намагання висловити міркування багатьох, чия думка в світі сучасного літературного процесу є вагомою.

"Трикутна луна"

Дуже часто, коли оксіяни проводили зустрічі з дітьми, чи то учнівська молодь, чи то діти, які вчинили правопорушення і перебувають на профілактичному обліку в профільних установах, неповнолітні задавали питання: "Чому наші батьки стоять осторонь від нас? Невже тому, що побутові питання витіснили нас, їхніх дітей, на узбіччя їх життя?".

Подекуди це питали діти, які схильні до правопорушень, бродяжництва, які звідали вже "зворотню тягу подворотень".

Ця книга покликана убезпечити наших дітей від шляху підліткового правопорушника, шляху, який не має вороття. Вона закликає дорослих поцікавитись, як у дитини справи бо в свою чергу дитина віддячить батькам їхніми ж успіхами, бо саме вдячність променіє дитячими мріями...

Саме книга "Трикутна луна" нагадає нам, що реальність починається там, де барвиться життя. Після прочитання цієї книги, не виникатиме бажання блокувати на мобільному час, тим саме, позбавляючи ближніх своїх спілкування, такого необхідного і водночас такого прийдешнього.

"Шодуарівська альтанка" 2018 року

Сучасна українська література далеко неоднорідна. Вона, здебільшого, відображає тектонічні культурологічні пласти , які віддзеркалюють регіональні історико-етнічні відмінності. Це вкотре засвідчив Другий Всеукраїнський літературний фестиваль "Шодуарівська альтанка", що відбувся в березні 2018 року в м. Житомирі.

Які рефлексії викликало читання конкурсної прози? Звісно, підтвердження класичного розмежування прозової школи на Львівську і Житомирську, цілковите визнання того факту, що, як немає двох людей з однаковим досвідом, так і двох міст з однаковою історією, так і двох прозаїків з однаковим літературним інструментарієм. А географія житомирського фестивалю невпинно розширюється: Дрогобич, Черкаси, Кременчук, Миколаїв, Вінниця.

Учасники фестивалю мали можливість відчути дух Житомира. Цьому сприяли як екскурсія містом і легенди про містян, оберегами, яких є жито і мир, так і перекази про барона де Шодуара.

Чому ж фестиваль називається "Шодуарівська альтанка"? Чи є щось окрім історичної данини? "Шодуарівська альтанка" — це новітнє літературне обєднання Житомира. Альтанківці або шаїсти, як вигадливо називає себе ця молодь, — це, власне, прибічники альтернативної творчості, позицією яких є оклик "ША" — своєрідний виклик напівшансонній-наскрізьпопсовій споживацькій масі.

І, знову ж таки, альтанка — це прихисток, де можна заховатись від дощу, утаємничитись в затишку від сонця. Саме таке втаємничення надають твори, які увійшли до цього альманаху.

"Шодуарівська альтанка" 2019 року

Кожен фестиваль — це своєрідний колайдер, який покликаний розігнати до найменших часток час і простір.

Відсутенів у надвечірії III Всеукраїнський літературний фестиваль "Шодуарівська альтанка".

Свідомо, чи мимохідь він, як будь-яке видовище, відійшов у спогади, спогади про нові знайомства, нові твори, які ніби зчитані з твого власного життя, твого, випадковий перехожий, що проходив повз літературний музей — незмінна локація фесту — та так і не наважився прочинити двері за якими саме твоє життя, твій шлях в Україні, яка просякнута наскрізь постколоніальним синдромом усіляких НР— пухлин — декласовано-люмпінізовані нарослі ракові. Це — нарослі на тлі великої нації, що торує свій шлях, український шлях, українське дао.

З давнини відмінністю українців був осідлий спосіб життя, який зумовлював та передбачав їх особистий вітальний простір — домівку. На вході до цього простору були двері. Ці брами засвідчували непорушність простору, його статичність, власне, сам цей простір. Простір, котрий насправді є...

Колайдер запущено. Енергію звільнено. Нових звершень, юнь, тобі, що береш, мов вершину, творчість, не мислиш себе без цього, бо у цьому і є вся, за винятком тих, хто обабіч. Та й вони підвладні часу і простору, бо сонце сходить для всіх.

Емотивність як спроба самодостатності

Кожне дослідження має відзначатись науковістю. Та не слід припускатися невиправної та невиправданої помилки щодо втілення в науковість закостенілої постулатності, намагаючись тим самим канонізувати певне вчення, або ж гіпотетичне положеня. Всі ми свідомі думки, що канонізація призводить до виродження та загибелі. Єдине, що пройшло випробування часом і набуло статусу існування — це пошук, що власне і спричинив написання цієї мовознавчої розвідки.

Висвітлена в ній тема, що сподіваємось, підштовхне Вас до роздумів з приводу значення, чи ж позначування предметів та явищ словами, якими ми повсякденно користуємось, відносно нова. Сама розвідка не в якому разі не наближується до побутуючих уявлень наукового мовознавства, а має на меті усталити наші позиції в світі цікавої філософії.

Сподіваємось, що під час прочитання цього есе Вас опанує настрій, схожий на переживання дитини, що захоплено гортає багаторічний гербарій і намагається подумки відновити красу вигляду незівялих рослин, уявити їх первинну чарівність...

Вивчення іноземної мови не можливе сьогодні без зазначення звязку з іншими науками. Ефективному засвоєнню мовного матеріалу, долученню до культурної спадщини країни, мова якої вивчається сприяє нестандартний підхід до пояснення історично зумовлених мовних явищ, адже мова — це лише відображення в соціокультурному дзеркалі буття.

Імя завжди несе в собі інформаційний код, чи то імя людини, чи то назва держави, в якій живе ця людина, чи мова йдеться про етнонім — термін, що означає назву народу. Як відомо, слово — це і "провідник думки" і " носій емоції". Завжди "випливає" ідея "емотивного вживання мови, слова" й обрунтовується їхня евокативна (від англ. evoke — викликати певні почуття, захопленя, спогади, зацікавленість) функція (Л.Т.Левчук).

Власне, мова йтиме про значення імені і роль процесу номінації на прикладі двох на перший погляд не повязаних між

собою лексем німецької мови. Мається на увазі дієслово heissen (називатися) і прикметника heiss (теплий). Звязок між ними вочевидь не прослідковується, хоча одразу впадає в очі спільна будова кореневої морфеми. Та спробуємо відійти від символічних позначок і подивитися на явища під іншим кутом сприймання означувальних речей. Коли людину розпізнають з середовища і відокремлюють її з нього, називаючи по імені, їй без заперечень, приємно. Відбувається найпростіше сенсорне по гладження під час звичайної трансакції. "погладжуванням" слід вважати одиницю виміру соціальної дії. Обмін погладжуваннями складає трансакцію, що є одиницею соціального спілкування "(Е. Берн). Під час трансакції, в основі якої лежить називання людини за імям, їй приємно, а, отже, "тепліше" на душі. На фізіологічному рівні це супроводжується виробленням в організмі адреналіну, що зумовлює тепло.

Чи можна назвати вищезазначене випадковою паралеллю в перенесенні семантики з одного обєкта на інший? Чи розвиток слів "heissen" та "heiss" мав закономірні спільні тенденції. Свідченням цього, можливо, послужить ще й соціальний факт щодо присвоєння імені. Як відомо, воно дається дитині в сімї. Опосередковано чи безпосередньо людина відносить себе до найріднішого соціуму. Вона ототожнює себе зі своєю родиною і проносить протягом всього свого життя образ найближчого кола, родинного вогнища, біля якого в сиву давнину відбувалися таїнства, повязані з наданням імені дитині. В цьому й виявляється "теорія ближнього", а сам ритуал тісно переплітається з магічними властивостями очищення, які несе в собі вогонь. Сучасний вислів "діяти іменем закона" — не що інше, як відлуння середньовічних вогнищ, що слугували спалюванню єретиків. В розмовному мовленні лексемою "heiss" послуговуються для позначення чогось забороненого, незаконного, а подекуди й "зрадницького". До речі, верховний бог скандинавської міфології, Один, який ніколи не називався власним іменем: за уявленням давніх скандинавів, імя мало магічну силу, й ворог, знаючи справжнє імя супротивника, міг заподіяти йому недобре;

зраджував найкращих вояків й спричиняв їх смерть перед тим, як вони мали поповнити непереможне "військо мертвих" в потойбіччі, ватажком якого був Один. Він радо вітав їх в своєму війську, можливо, послуговуючись й до сьогодні поширеною формою вітання в німецькій мові "heissen willkommen — радий вітати".

Як бачимо, прослідковується багато тотожностей. Можливо, слід шукати закономірності вже в наявних випадковостях. Адже означений образ включено безпосередньо в процеси сприйняття в перцептивну діяльність, та інколи його, мов би виключено з неї, в той час, коли значення образа відтворюється за допомогою асоціації.

Щось про життя...

Ну що ж ... пограймося в підсвідоме: нехай воно промовляє до очевидців — вочевидь першим буду я — написаними рядками.

Завтра життя сповниться нових барв. Завтра ти вийдеш в це місто. Завтра воно увійде в тебе з новою силою. Завтра твої переживання вихлюпуватимуться з порожнини душі і писатимуть вірші, що схлипують. Завтра Все набуде неповторності. Завтра забракне неповторності. Отже, приїздить Вона. На місяць. Назавжди ...? гірко — до дна. Винятковість стосунків проста: любов — до дна. Що ж сьогодні..?

Дещо з одвічного...

Вже ... (народився).

Ще ... (жити)

Задля чого?

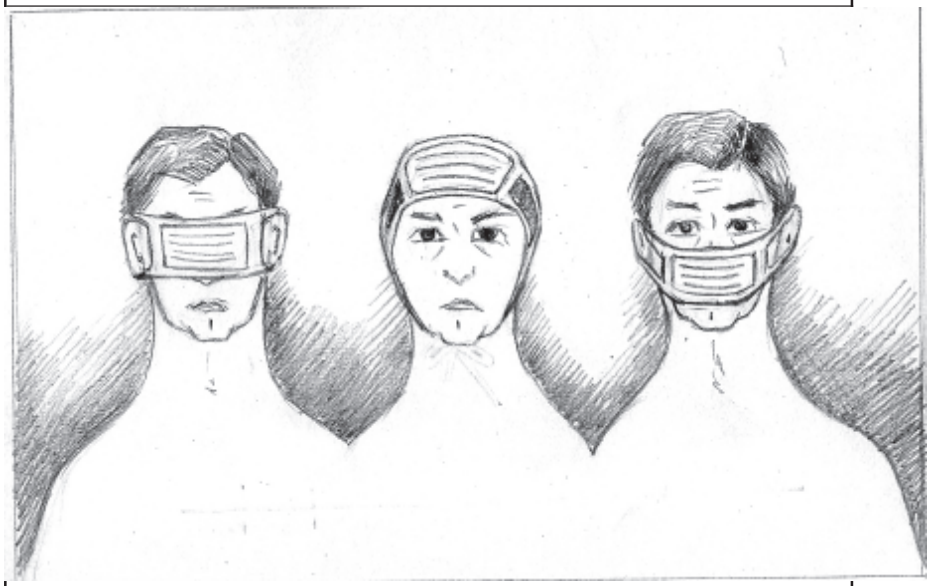

Сосновий архетип

Залишаєш після себе лише смужку диму. Та й той нагадує тобі, що треба йти. Все вже зачинено, та не спорожніла лише твоя душа, що ще чогось прагне і силкується звільнитися з оболонки твого незграбного — вже вкотре хтось акцентує на цьому увагу — тіла, вилитись бодай слізьми з твоїх очей, що приваблювали дівчиськ.

Та хоча б за це ти їм вдячний. Вони принаймні не вимагали від тебе забов?язань. Отже, душа — останнім часом вона нагадує порожнину коло кола. Чим спустошеніша вона, тим гучніше лунає подзвін. Але хто відгукнеться на його? Хто стане дбайливим дзвонарем, змінивши легковажний, але передбачений в своєму постоянстві вітер. Знову цей образ вітру. "Чи не забагато абстракцій?" — питаю я себе і згадую колихання сосен і теплий літній день, коли здавалося, що єдине філософське питання, яке повинно найбільше хвилювати людей, зринає приблизно так: "Які почуття викликає зламане гілля, яке нестримно падає додолу, та й чи відчує хтось його політ, сповна пройнявшись зеленим сяйвом довкілля?" Чому його наступники, та й варті послідовники започаткованих ним традицій з?являться не раніше, ніж під час бурі? Та й чи не буде серед них всього — на всього засохлих, відживши своє цурпалків? Хтось заперечить: "Вони потрібні, бо без них не розпалити багаття..."

Що ж намагаєтесь зігріти Ви, прийдешні в цей світ? Невже лише оболонку, в якій приховані якісь клітинки ДНК? То ж Ви, певно, не знаєте, що приховано в них. Мені ж здається, що в них дрімає прадавнє зачарування тріснувшою гілочкою сосни і інстинктивно — панічний, ледь вловлений жах, що викликаний вогнищем думок, які йдуть врозтіч з часом, опосередкованим безглуздістю людей. А втім ... людині властиво помилятись. Отже, я людина.

Творчий задум крізь призму творчого спротиву

Якщо сказати, що я лише нещодавно відчув загострену моїми відчуттями потребу написати декілька рядків — це не сказати нічого, а, власне кажучи, збрехати — ось ця містерія дійсності, що інколи підпорядковує всі наші шляхетні поруху, і ми, наче ляльки, підкорюємось їй — вже не важить нічо, ми створюємо театр ілюзій навколо себе, точічно, грайливо, прикрашаємо декорації, наповнюючи новим втіленням повторювано-потворних ситуацій; нові обличчя не змінюють вже вкотре зіграних ролей; і ми, як правило, забуваємо, що сценічне дійство, та, власне, його нова інсценізація, — це від початку й до кінця не більше, ніж чиясь вдала вигадка.

Щодня в самоусвідомленні знаходжу лише відгуки самовідчуження та самозречення, та все ж не приречено дивлюсь у світ, що пише щомиті мій заповіт...

Дехто припускається хибної думки, що літературу можна розіграти по нотам, як партитуру. Можливо, та грати потрібно на добре налаштованому інструменті, а не на овочевому ящику... Перчику за щоку...

Декого називають символістами лише тому, що не в змозі відчути та розглядіти й розгадати весь потаємний смисл. Не заперечуйте: в символі чаїться вся приреченість і причетність до єдиного важливого, суттєвого. Хто намагався приборкати символ? Підкорити його собі? Людина поки що пройшлась краєм єдиним. Грані цього невідшліфованого каміння, що більше кришиться, то гостріші огранки. Людину вражає багатогранність, яку вона ще вповні не осягнула, не розкришила царину суцільного, статичного, міцного власного світобачення, що породжено соціумом, ллється з нього. Натомість людина злякалась передбачуваного свого відображення, що дрімає в символі.

А поки що людина тішиться тим, що привідкрила двері до вічності, з одного боку вигадавши байку про потойбічне життя душі, з іншого — повіривши в нескінченність земного буття, паразитуючи при цьому на продовженні поколінь...

Земний уклін — молінь — амінь ... Світу, привіт!

Грудневе

Все колись вже починалось і, певно, що задовго до нас... Як би нам хотілося хоча б долучитися, чи принаймні торкнутися цього початку, та — марно. Ми в силі лише бути продовженням, але чого? Не хотілося б, ой як не хотілося б, щоб попри всі затрачені зусилля ми виявилися ланками спочатку вже приреченого експерименту в руках ... навмисно не кажу Господа, бо ч ж дарував він хоча б віру в себе... Певно, долі, фатуму — цього подружжя, що позбавило нас її.

В поштовій скриньці знайшов якось запрошення на день народження дитини цього примхливого подружжя: в Надії — свято. Приходь, щойно втомишся втрачати Все... світ згайновано для тебе; за собою залишаю сяйво.

Отже не слід гайнувати часу: це вже зроблено до тебе й замість тебе, та щось пошепки белькоче: " Для тебе..." Силоміць підіймаєш правицю. Пиво довбаситься в кришу грудневої ночі. О, Ви вже охоче витираєте стіл, змітаючи з нього останні крихти часу. Навіщо? Що є в тому; щось відлунює: "Втома". Втома — ніщо... Наче хлест нагайки — спроможись на Вище...

Осмислення на межі ослизнення

З давніх-давен людство надавало магічних властивостей певним предметам культу. З часом вони вжилися в ритуальне повсякдення, витворене людьми, й вже воно почало опановувати свідомість homo, що здатна уподібнювати властивості на перший погляд різних предметів, керуючись єдиним чинником — схожістю.

Що спричинило це підсвідоме підкорення власних життєвих порухів: чи то небажання брати на себе відповідальність за ті, чи інші перипетії буття, чи ж неусвідомлена віра в Фатум. Це питання, можливо, стане темою наступним розвідкам, що нестимуть не літературознавче забарвлення, а розкриватимуть психологічні моменти осмислення — ослизнення життя і їхні прояви в творчості.

Безглуздо стверджувати, що мистецтво має кордони. Улюблена всіма критиками, чи просто людьми, що послуговуються мистецтвом, власне, що розмінюють його як дрібноту, не помічаючи величі впливу, — втілений задум.

Втиснути, тобто надати форми, втілити у межі. Про форму може йти мова лише у зовнішньому прояві, вияві. Як можна оформити вплив, відчуття, що справляє на людину самовиявлення мистецтва. Поступ його — в самодостатності.

Знай-йшов, то заходь.

Поступ

Кожному новому витку спіралі розвитку передує спустошеність, духовне виснаження, що супроводжується розчаруванням в чомусь, аби не втратити все — розумієш, що повинен (чому?) втратити дещицю. Та й сприймаєш це інколи дещо загострено, та з часом це загострене сприйняття неодмінно зникне, щоб дати змогу народитися якісно новій всеосяжності в розумінні подій, що вже відбулися, переосмислюєш — і приходиш до одностайності висновку: спіраль розвитку — трагіко-комічна.

Події, що раніше ти сприймав, власне, як трагедію повторюються періодично, та вже в комедійному забарвленні. Та й комедія, тим більше — фарс, призводить до спустошення. Клоунада — це дійство не для глядача, а спосіб самовираження ... клоуна.

Даємо волю емоціям — не акцентуймо увагу на відчуттях, спробуймо, хоча б раз підкоритися виру вражень, та, вчасно, зупинитись, спробуймо пограти тінню в темряві, програвши їй все без останку.

Відчув? Забудь... Це, власне, втома водить моєю рукою і почуття, що намагаюсь передати зараз — це (продовжиш сам?) — продовження не буде.

Спустошеність блукає поміж нас, заходить до осель та, водночас, лишається чужинкою для серця. І точиться розмова до півночі, хоча всі сплять. Й дивно, навіть їм, що завтра — день настане неохоче... Та, втім, я сьогодні вже закладав свою душу.

Підкидні слова

Люди грають в слова, як в підкидного. Грають, та й годі. А за кожною з цих філологічних ігор чаїться чиясь доля, що варта мистецького опису. Та митець загублений в собі, розчарувавшись в інших, але ж хоч інколи прагне написати хоч щось, щоб зробити цих же людей ніби щасливими, величними, кращими. Та його сприйняття цього світу затуплене на влагоджені співвідношення між матеріальним і духовним, штучним і одвічним. Можливо, ще особисте. Він заокруглюю дні до місяців, так і не спромігшись зрозуміти всеосяжність миті, весь час вириваючись за її межі, намагаючись звузити простір навколо себе до безмежжя діагоналі стін.

Рушаєш... Найдовша подорож, й та починається з першого кроку. Твої вірші промовляють до тебе майбутнім. Душа здавалась тобі колись немазаною піччю, а зараз — ти не впевнений, чи є вона насправді. А так хочеться хоч в щось вірити.

Історія будь-якої віри — це історія брехні. Брехні за будь-що. А віра в мистецтво — це омана заради омани. Художній вимисел — це лише гарно прикрашена назва для душ-зелепух, що ще прагнуть перетворити цей світ на кращий. Насправді він якнайкраще перетворює їх, вдаючись до мозаїки почуттів.

Кераміка почуттів... Чому людина постійно намагається все надчуттєве, подеколи, неосяжне переплавити в щось кремезне. Втілити — отже, надати форми. Чи не є це чи не найвдячніша спроба увіковічити щось, що до моменту перевтілення було ламким, стихійно-зворушливим, що існувало саме по собі. Воно загубилось за марнотою кожної миті. Чи не занадто вже розмите, а очі мережтять на білизні паперу. Написано. І годі — таку напружно— нетривку, підвласну — деколи — чому? Думку...

І тільки вітер на прогулянку кличе її, продме, і возвисить. Всю до останку. Далі — над ранок тобі забутись не дасть. Ти вільний й бажання твої обопільні.

Зась їм, кому життя лише на папері — впхнути його в потерті портфелі. Ніч — рівера.

Час переосмислення, що приходить мимохідь: щоміті ламке й болісне, та все ж воно намагається відбороти хоча б для себе не те, щоб простір, хоча б місце.

Цятка тіні не варта нічого . Ова — звідки це незриме усвідомлення — ломлення від стереотипів до абстрагування.
Постійна боротьба видозміни. Доки ти відвойовуєш щось — доти ти живеш — це власне твоє.

Вибори це у життя: гідність, свідомість, наповненість. Доки ти пізнаєш його. Борись. Не споторюйся до балагану, хоча б це були лише емоції. Ти живеш саме зраз — щоміті. Зроби кожну мить гідною свого життя. Тож його інколи необхідно брати за роги. То що ж? Це судилося — то ж осади його. Буде легше — це міф... Буде справжнє, хоч важче — якісно краще. А поки — бувай. Ти там, де ти потрібен. Та перш ніж кудись зайти подумай, чи гідно ти звідти вийдеш? Задумався? Йди...

Попутчиця

Скільки ж таємниць приховують в собі потяги... Ці залізні собаки скаженіють, ширяють туди-сюди, лишаючи обірваними розмови під чайок.

- Сестричко, я курю. Де тут у вас курять?

- Тоді — кави?

Так починалась розмова з провідницею давно за північ.

Під каву вона розповіла мені добру половину життя. Навіть не засмутилась, що я не спортсмен.. Навпаки, запитала життєву пораду, дізнавшись, що я працюю з дітьми. У неї ж син — підліток.

А вогні перегонів зрадниці ки все скрадали і скрадали темряву, якої і так було замало тієї лютневої ночі, ще до війни.

І тільки її розпач на світанковому столичному вокзалі і даремно кинуте оте: "Я наберу. Номер маю." — досі не позбуте смислу, хоч пройшли роки.

А вогні перегонів так само вихоплюють когось з темряви...

По одному... Назавжди...Без номеру...У спогади...

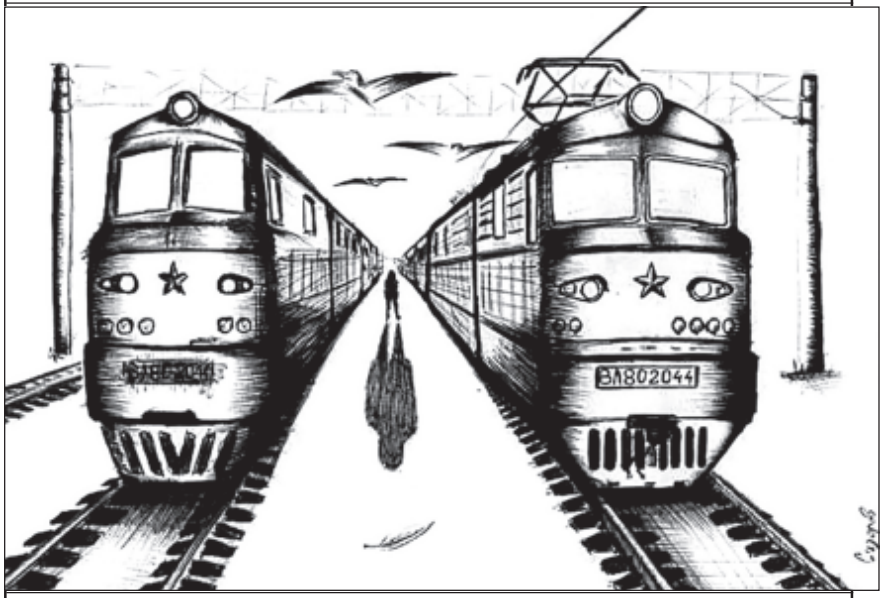

101

Сцена 1.

Приємно, що й казати — так думав про вчорашній допис у фейсбуці салага-сержант, думав і крутив круглика руля своєї мнсної машини — не кожного дня напишуть, як от ось: "Вчора зусиллями пожежних приборкана стихія вогня в приватному секторі нашого міста. Горів старий будинок, заброшка. Погасити пожежу вдалось завдяки швидкому реагуванню вогнеборців".

Швидке реагування... Саме так. От і зараз сирена розриває спокій міста.

Певно, додам газу. Що це в біса за скрегіт? УПС...

Сцена 2.

День розпочався звично, от тільки горло у сина першило. Аби не корона. Наче б то обійшлось. Пополоскав і гаразд.

Їдемо до школи. Перший клас, а вже на передньому сидінні в машині сидить. Біля водія. Батько за кермом. Я на задньому сидінні. Мами, вони, завжди — десь поруч.

Якось пришвидшитись варто, бо трохи запізно вибрались з тим полосканням. Все пручався. Вдалось уговорити лише після того, як сказала, що куплю лєго-машинку "101".

Знову ці сирени...

Сцена 3.

Дружина щось сьогодні дивно мовчазна. Лише фиркає, що потрібно пришвидшитись. А як тут швидше, коли малий на передньому сидінні, і так — порушення, але вона окрім своїх спа-салонів нічим не переймається. Платіжки проплачую я. Не варто до них додавати ще й штрафи.

Хоча, якщо прилаштуватись за цими пожежниками, які щойно нас обігнали, то можна влаштувати ще те раллі. Гайда...

Сцена 4.

То й що, що горло пополоскав? Все ж краще, а то, як піска в нього насипали. А мама сказала, що лєго-машинку купить. А поки на татковій покатаюсь. І не пристебнутий — крутяк. А школа — це так, — відмазка. Їм же ж потрібно кудись мене діти, поки вони, хто по роботам, хто у справах. Школа — то також справи, як от в їдальню сходити, в футбол пограти.

А вчора ми на стадіоні ще й вогонь палили. Такий собі кастрік. І через нього стрибали.

А зовсім поруч заброшка приватного сектору. Ми туди лазити любимо. Хлопці кажуть, що вечорами там навіть у вікні хтось каганця палить. Ясно хто — бомжі. Але до ночі ми на заброшці ніколи не лишались — лячно: віє від неї якимось злом.

Тато каже, що зло завжди покаране. А вогонь на заброшці, хіба це зло?

Сцена 5.

З протоколу огляду події: " Машина пожежно-рятувальної служби, під час оперативного реагування на виклик, наїхала на дорожній люк на великій швидкості. Внаслідок наїзду, люк відлетів в сторону, розбив лобове скло легкового автомобіля марки "може купити кожен" номерний знак "може бути у всіх". Люк заподіяв смерть малолітньому хлопцю на вигляд сім років, який сидів на передньому сидінні зазначеного вище автомобіля. Люк розрізав тіло дитини в ділянці горла та вилетів з тильного боку автомобіля. В машині було двоє дорослих осіб, які не постраждали. Зазначених осіб в стані глибокого емоційного потрясіння госпіталізовано каретою швидкої допомоги".

Я пам'ятаю смак..

Я памятаю смак того нехитрого робітничого термоска, рештки якого батько щодня приносив з роботи додому. Тато щоразу всміхався - мав таку вдячу - і казав нам, малим, що то нам гостинчик від зайчика, а ми розгортали ту смакоту, бо вона,як завше, була в газеті, і смачнішого не було чого і бажати: окраєць чорного хліба, смажене яйце, кецик цибулини і, якщо повезе, кусінь квашеного огірка.

Тоді починався справжній банкет: я, на правах старшого брата, ділився тим усім з молодшим, звісно, по-братськи, от діставалось хіба що мені завжди більше; і тільки мама напевне знала, що то сьогодні буде від того зайчика і казала нам інколи про це по-секрету.

Дякую, мамо, за ті термоски, приготовлені до сходу сонця.

Дякую, тато, що кожного дня ти впольовував того зайчика.

04.05.2021

Відображення

Щоранку це одвічне задзеркалля, під час гоління. Відображення бувають різні, дивлячись, яким був вечір напередодні. Інколи твоє віддзеркалення всміхається до тебе в ранкових промінях, інколи — воно як то браження, більш схоже до бродіння.

Дзеркал за свій вік кожен з нас побачив безліч. І вишуканих, й закуцих як для певного церемоніалу. Та всі вони спроможні лише на одне: більш-менш чітко передавати обриси того, хто стоїть перед цим задзеркаллям.

Завжди, бачачи віддзеркалення дзеркала в бритві-опасці, яка давно вже не запаска, приходить переосмислення, що потрібно проводити більше часу з обраними в пошуках обраниці, як і усвідомлення того, що саме так ти позбудешся свого творчого Его,саме воно, Его, дає тобі відчуття Себе, як Його.

На сам кінець гель після гоління, як гамірна сорочка нового дня. Щодня...

05.07.2021

Вишні

Того разу вона видерлась на вишню і дивилась на мене великими очима: не може злізти.

А була ще вишнівка до того, до столу, просто неба.

Очі такі я бачив чи не вперше. І закортіло ж їй тих вишень у петрівку. Та й розгоїлась вишнями, просто навзнак падаючи. Й треба ж підняти, та поготів, бо кричить, що не рухай, бо вишні потопчеш. Лежить, голосить. І голос той, мов очі оті, і той вже вгризається в тебе зіницями.

Голос, що проростає зіницями. Вишні, що падають долі. І доля стигне десь поруч. Та гілля розчахнеться вкотре. І літо на тебе зіллє із відра. Петрівка. Вишнівка. Родюча пора.

17.08.2020

Друзі дитинства

Пам'ятаю з дитинства твори Аркадія Гайдара. От тільки не пам?ятаю його заідеологізованих героїв. Запав твір про сіновал. Як зараз можу відчути цей запах серпневого сіна. Серпневе. Бо ж яким йому бути ще?

Серпень. Спека і цвіркуни. Ця симфонія духу літа, його віртуозна мелодія. І я бачу того малого, персонажа його твору, і бачу себе. Бачу нас вдвох. Того серпня ми були найкращими друзями.

А у вересні почалась школа з її програмними творами і друга не стало. Не стало і дружби з книгами. Бо шкільна програма знешкоджує бажання читати книги. Вона як сувора вчителька: знає все про свій предмет, та от не знає лише одного: як пояснити дітям користь свого предмету, що діти зможуть робити з цими знаннями, де їх використати.

Життя не церемониться з нашими друзями: друзі поза життям.

03.08.2020

Запах..

Повне і остаточне занурення в себе можливе лише тоді, коли ти абстрагуєшся і відчуваєш всім своїм єством запах щойно завареної на світанку кави. Ніщо не в змозі замінити цей вранішній ритуал.

Саме кава вдома є логічним завершенням твоїх кавових маршрутів: на Михайлівській в Житомирі - то традиційний початок дня; "Запаєна кава" у Луцьку - це повернення з потойбіччя історії; "Фаєр-кава" в "Синій пляшці" у Львові - то, як побачення з юнкою; начеб то такий самий напій в "Десятці" в Івано-Франківську, а нє - це довершення гастрооргазму; кава біля ларька в Миколаєві на Совєцькій, як данина чеканню; в "Алібі" в Херсоні на Чорній Балці - спроба втечі в світ літератури; кава в Ужгороді у Гірчишному провулку - це більше ще одна декорація для фотосесії; арабіка, що готується на піску, в історичному центрі Євпаторії в татарській кавярні у Східній брамі - і все лишається обабіч, неважливим - лишається запах кави і легкий післясмак пройдених доріг, який ти скидаєш, як баласт, переступивши поріг своєї домівки, бо ж кава найліпше смакує вдвох, у парі.

Кава парує. Вона парує...

05.05.2021

Кру-Кру

Є такі дні в січні, коли морози падають просто на лису голову. До того ж напередодні була моква. А зараз, як по склу — суцільна ковзанка.

Йде собі чоловік. Їсть на ходу бублика з сосискою. Жує ретельно. Смакуючи кожну крихту. І не лячно йому від того морозу непосидючого. Навпаки, з кожним ковтанням зявляється якась внутрішня впевненість, відчуття, що та слизота не назавжди, звісно.

До нього підбігає пес-безхатько. Ще мить — і за щелепами собаки зникає і шматок здоби і кусінь сосиски.

Це ввечері напередодні, а вже зранку фельдшер швидкої допомоги констатуватиме смерть цього чоловіка внаслідок переохолодження, та й то не відразу, бо біля небіжчика стоятиме пес і відганятиме всіх охочих наблизитися до трупа, даремно відганятиме своїм гарчанням. Він тут біля лікарні багато чого бачив, але так, щоб бублика йому дали з сосискою — то таке вперше.

І нічого не вдіє навіть старезний ворон, який є мовчазним свідком всього цього, кряче згори на стовпі.

Кру-кру...

Нічого не ввірву.

Купіль

Липнева спека. Близько опівдня. Щойно дощило.

Він — такий собі сухостійчоловічок. Вона — досить огрядна жінка. Той старший. Дивиться потуплено в землю. Дивиться на голубів. Вони — ні гу-гульк. Тільки брьохаються в калюжі.

Парить. Вона комусь по телефону: "То розтин будуть робити? Коли нам бути в морзі?".

Ні гу-гульк.

"Ой на Івана, та й на Купала..." — то вже з віконця автівки, що зникає за рогом.

В когось попереду також купіль. Остання.

Він дивиться звисока на голубів.

06.07.2021

Листи мені

Хай, гайс, тобто, привіт, посіпаки, пишу я вам,мені колишньому і мені майбутньому. Пишу листи у звичайнісінькому робочому щоденникові, хоча тобі колишньому логічніше було б писати на полях саморобної "Монополії", а тобі, що зачаївся в нетрях майбутнього, — впоперек біткоінів.

Змінюється все окрім гострого відчуття нехватки відпочинку влітку і грошового запасу одразу після новорічних свят. Маятник хитається по спіралі між "завжди" і "ніколи". І я оскалююсь, бо я і є той маятник.

Вже. Як вперше. Завтра. Відучора. По завтра. Поспіль.

А ви, колишній і майбутній, — лише шурхіт цієї спіралі, її віддзеркалення. Дзеркала зберігають енергію власників. Енергетик надранок знає це найкраще.

Шурх-хруш, шурх-хруш. Це — ви, колишній і майбутній. Я — теперішній — лише пунктир між вами. Поспіль пунктиром. Тут і зараз.

03.08.2020

Літо-літечко. Літа

Це сталось влітку багато-багато років тому. Вона була племінницею сусідки, що винаймала помешкання в нашому желкопівському будинку на шість квартир зі спільним двором. Вона приїхала в гості до тітки на канікули. Була роки на два старша за мене — те моє перше юнацьке захоплення. І хоч я виріс в цьому дворі, але того літа він став затісним. Для нас двох.

Вона не знала міста, а я міг запропонувати екскурсію, і не просто прогулянку, а й по фотографувати. Слово "фотосесія" було чужим для фотоапарата "ФЕД-5-В" з плівкою на "24 кадри", а якщо пощастить і над тобою зжалиться бабуся — берегиня усіх родинних таємниць, — то на "36 кадри".

Отже, літо, фотоапарат, парк культури та відпочинку ім. Гагаріна, і, власне, я, як той перший космонавт, в космосі переживань, який може подарувати дівчина на імя Свєта...

Як, я досі не назвав її? Бо ж якось вбік відходять переживання того дня вже зараз з плином років. Хоч був він надмірно насичений: і фото сесія, і падіння з човна вже біля причалу в парку, як наслідок — втоплений фотоапарат; і ниряння за ним, нарешті, знайденим в мулі.

Щоправда, плівка була пошкоджена, а всі ці переживання лишились в памяті. Як то без цієї якнайкраще перфорованої?

Спека

Що ця тридцятиградусна спека знає про втому? Певно, ця пані так захоплена собою, що не помічає спустошеність і виснаженість людей, прикритих захисними масками і сонцезахисними окулярами — супутниками ковідного літа, коли всі надії на відпочинок летять шкереберть у спам.

Маски для пірнання — в спам. Барбекю — в спам. Уламки мушель на узбережжі моря — і ті — в спам.

Сьогодні на заході марив. Пригадуєте відчуття на дорозі спекотної днини, коли ідеш і попереду бачиш марево, ніби, пливе щось попереду. У мене надвечір поплив лінолеум в коридорі. І це під чай.

Ця тридцятиградусна спека і посміхається, як тридцятирічна гульвіса. Яка надія може бути на прохолоду, коли відчуття розпечені, як до кипіння ягоди.

І літо це — міксер, що невтомно змішує втому і спеку, захід і прохолоду, краплини водоспаду і райдугу усмішки твоєї.

Листи так і лишаться в спамі, якщо їх усі відмітити, як прочитані, та почуття неодмінно мають бути до запитання.

05.07.2020

УБД

— Ось той припаєний і каже: "Пішли до мене молока попємо". Попили. Далі, що далі? Та й їду до Канева. Хоч Дніпро побачу.

— То ти де виходиш? На "Рябі" чи на "Магніті"?

— Вийду там, де до води ближче.

— А робиш ким?

— Пізніше. От ти кажеш, що на лісника вчишся. На практиці рови копаєте. А я свої рови під Іловайськом відмахав. Хто ж знав, що вони останніми блін-дажами для братчиків стануть. Вони всі там лишились. А я ось. Зараз в Дніпрі скупаюсь. А на зиму на Днєпр поїду. На дурку. Жити за щось потрібно. Пенсію оформлятиму, бо ксіва учасника бойових дій тільки-но безкоштовний проїзд і передбачає, а хліба на неї задурно не візьмеш. Зараз легше, бо літо: яблука, гриби, сливи. А взимку де то всьо? Потрібно злитись на больнічку. Ціна питання: два місяця з психами. Витримаю. За щось мушу жити...

Цвіркуни

Гуртожиток в колишньому робітничому районі. Звичайний. Девятиповерховий. На першому версі кафешка-наливайко. Через дорогу гаражі та промка. Асфальт припорошив чи не перший сніг.

Чоловік йде та чиркає ногами, обтрушує сніг.

— О, Вовка, ти куда?

— Я не куди, а звідки.

— Що, з села? І тільки одну сумку везеш?

— І та не мені.

Розминулись. Друзяка в дубляні зі шкірозамінника і у військовій літній кєпці, що ти зробиш, як сніг, а кєпка лише літня, але ж кольору хакі — тренд, тбдб, почимчикував в напрямку промки, бо служба, а Вовка шарпнув двері наливайки, розкрив їх широко, по всьому видно — наміри його серйозні.

— Пятьдесят і коржик.

Зразу стало тепліше. А що там діти? Та що, як діти. Так на свята й не бачились.

Заскорублі руки втомились пропускати по пятьдесят. Вийшов. Хитається. Стемніло. Піднявся на пятий поверх. Відкрив замка. Ключ так і лишився у дверях. "Риплять. Завтра потрібно змастити" — все, що запамяталось того вечора. Впав у порозі. Хоч і без сумки, але ж прийшов додому.

От тільки десь з темної кімнати злякано миготіли цвіркуни. То оченята дітей. Їх у Вовки троє...

15.01.2021

Червневий майданчик

Червневий спекотний дитячий майданчик. Граються діти, гойдаються на гойдалці. Їм років десять— дванадцять. Один хлопчак повертається з продуктової лавки. В жменях у нього жувальні гумки. "Кохання — це". Розгорнули. Читають. Любов — це.

Дівчинка: "Любов — це Суміщати корисне з приємним". Мовчання.

Хлопчик: "Любов — це кожного дня говорити компліменти". Тиша.

Підліток дорослішний: "Любов — це дякувати долі за те, що ви познайомились". Штиль.

Малеча: "Любов — це дати дитині відчути, що її люблять".

Всі як один, наче сполохані горобці: " Це, точно, неправда".

Гральний майданчик. Діти грають фантиками в любов...

Я чую..

Я чую... Але спочатку вслухаюсь в цю вітряну весняну днину. Чи скрізь так шумить це верховіття дерев, чи лише тут в селі отой розчахнутий ясен, якого посадив ще батько дідуні моєї обраниці.

Я чую могутній стовбур того дерева, проте роки невблаганні і до дерев. Стовбур розсічений навпіл, як отой битий шлях на Київ, що підходить до самої хати. Він також ділимий надвоє. Дорога в один бік і в інший. Зустрічні...

Я чую, як от проїздять машини. Їх шини шурхотять значно голосніше за вітер, хоч той не поступається їм і зривається ще дужче. Весняний. Теплий. Назустріч...

03.05.2021

Післямова

Нашу почуття загострюються під час кризи, під час випробувань. Кожна людина переживає це по-різному. Одні моляться Богу, інші напиваються, хтось намагається не зїхати з глузду. Вадим Жалюк кричить у простір, кричить по проблеми свої та інших, проблеми сьогодення й майбутнього.

Автор простежує відмінності у поведінці, фільмує прозовими та віршованими рядками все, що відбувається навколо.

Герої книги — різні люди, знайомі та незнайомі, магазини, тварини, вулиці міста. Та головний герой — це автор, котрий показує світ, в якому він живе.

Тридцять локацій, а то й більше, пройдених разом з автором книги. За цей час вбачаєш зміни в суспільстві, ставлення людей до подій та оточуючих. Кожного разу, сидячи чи то в автобусі, чи то в потязі, чи то в електричці, чи то в автомобілі, записуєш в нотатники свої почуття і бачиш, як Вадим кидає рядки на листи паперу, намагаючись запамятати, зберегти переживання, щоб потім донести їх до читача.

Подорожувати книгою — означає пізнати автора. Зануритесь в світ письменника, — відчуєте його дихання й життя. Щасливої вам подорожі по рядкам книги Вадима Жалюка.

Ларіса Паламарчук

Вадим ЖАЛЮК —
голова літературно-мистецького обєднання
"Шодуарівська альтанка",
Житомир.

Народився 26 вересня 1977 року. В 1999 році закінчив Житомирський педагогічний університет, філологічний факультет. Працював викладачем у вузах м. Житомира. З 2006 року працює в службі у справах дітей Житомирської міської ради. В 2009 році закінчив магістратуру Тернопільського національного економічного університету за напрямком "Державна служба". В 2019 році закінчив Державний університет "Житомирська політехніка"

Вадим Жалюк з 2015 року очолює літературно-мистецьке обєднання "Шодуарівська альтанка" ("ША"), є організатором щорічного Всеукраїнського літературного фестивалю "Шодуарівська альтанка".

До проектів соціально значущої літератури, реалізовані Вадимом Жалюком належать "Трикутна луна" (повість поезією молодих житомирських авторів), "Синусоїда духу" (збірка поезій патріотичного спрямування).

Вадим Жалюк є автором книг "Дорослі @ діти", що здобула відзнаку "Кращий літературний дебют 2013", "Коридор "Ла а ла", "ДОЩ. Дорогою омріяний щоденник". Тематика книг: діти, які опинились в складних життєвих обставинах; діти, які мають проблеми з законом і потребують допомоги дорослих; замальовки автора про подорожі останнього десятиріччя Україною.

Марія ПИЛИПЧУК (Masher) —
вільна художниця,
Житомир.

Народилась 11 червня 1981 року. Здобула освіту виконавця художньо-оформлювальних робіт. Понад 20 років працює дизайнером зовнішньої та поліграфічної реклами. Керівник гуртка дитячої творчості "Світ фантазій". З 2020 року працює викладачем малювання в ліцеї №2 м. Житомира. Майстриня бере участь у різнотематичних виставках-продажах, на яких пропонує свої картини та вироби мистецтва.

В цій книзі представлені замальовки, як віддзеркалення відрізку життя під назвою "самоізоляція", яка на кожному з нас позначилась по-різному, проте не оминула жодного.

Дизайн, верстка — Тетяна Бірма